

Global kris, konflikter och krig: Vilken internationalism för det tjugoförsta seklet?

(Intervju med Pierre Rousset.)

[Ur [Links International Journal of Socialist Renewal](#), 17 april 2024. Först publicerad på [Europe Solidaire Sans Frontières](#). Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

(Pierre Rousset är samordnare för Europe Solidaire Sans Frontières (ESSF) och medlem i Fjärde Internationalen. Han är författare till böcker och artiklar om internationell politik, i synnerhet den östasiatiska regionen. Jaime Pastor talade med honom om utvecklingen av världssituationen under dessa särskilt omtumlande tider, som ställer den antikapitalistiska och ekosocialistiska vänstern inför enorma utmaningar – Links' och ESSF:s redaktionella kommentar.)

Jaime Pastor: Det förefaller uppenbart att vi befinner oss i en multidimensionell världskris, där ett särdrag är det relativa geopolitiska kaoset, under vilket vi bevittnar ett flertal krig och förvärrade interimperialistiska konflikter. Hur definierar du denna fas?

Pierre Rousset: Du talar om en ”multidimensionell världskris” (jag skulle snarare säga en *planetär* kris). Jag tror att det är viktigt att stanna till och tänka på det, innan vi tar itu med geopolitiska frågor. Denna kris bestämmer allt, och vi kan inte längre nöja oss med att leka politik som vi har gjort förut. Vi når den ”brytpunkt” som vi sedan länge har fruktat, och mycket tidigare än förväntat.

The Guardians miljöredaktör Jonathan Watts slår larm med rubriken på sin artikel den 9 april: ”Tionde månaden i rad med värmerekord oroar och förbryllar klimatvetenskapsmän”. Förvisso: ”Om inte avvikelserna stabiliseras till augusti kommer världen att befinna sig på utforskat område”, säger en klimatexpert.... Det skulle kunna innebära att en allt varmare planet på ett grundläggande sätt redan förändrar hur klimatsystemet fungerar, mycket tidigare än vetenskapsmännen hade förutspått.”

Den citerade experten bedömer att det fortfarande är möjligt med en stabilisering innan augusti, men oavsett det så är klimatkrisen redan *en del av vår nutid*. Vi befinner oss mitt i den, och effekterna av den (klimatkaos) känns redan på ett dramatiskt sätt.

Den globala kris vi står inför påverkar ekologins alla områden (inte bara klimatet) och de konsekvenser detta får för hälsan (inklusive pandemier). Den berör den rådande internationella ordningen (den nyliberala globaliseringens olösliga motsättningar) och stormakternas geopolitik, de ökande konflikterna och militariseringen av världen, våra samhällens innersta samhällsväv (som har försvagats av den utbredda destabilisering som främjas av allt ovanstående) ...

Vad har alla dessa kriser gemensamt? Sitt helt eller till stora delar ”mänskliga” ursprung. Frågan om människans inverkan på naturen är förstås inte ny. De ökande utsläppen av växthusgaser går tillbaka till den industriella revolutionen. Men denna ”allmänna kris” är nära förknippad med kapitalismens utveckling efter Andra världskriget och därefter med den kapitalistiska globaliseringen. Den kännetecknas av en *samverkan* mellan en rad specifika kriser som kastar in oss i en situation utan mot-

stycke, på gränsen mellan flera ”utforskade områden” och en global brytpunkt.

För att beskriva det kortfattat tycker jag om begreppet ”polykris”. Det kan vara lite förvirrande och främmande för vanligt tal, men understryker det faktum att vi talar om EN mångfacetterad kris som är resultatet av en *kombination* av flera specifika kriser. Så det handlar inte om bara att kriser *läggs till*, utan att de *växlar*, vilket mångdubblar deras dynamik och driver på en dödsspiral för mänskligheten (och en stor del av alla levande varelser).

Speciellt upprörande, och helt ärligt häpnadsväckande, är att den etablerade makten nu avbryter de ynkliga åtgärder som har vidtagits för att bara en aning begränsa den globala upphettningen. Det gäller speciellt de franska och brittiska regeringarna. Det är också fallet med storbankerna i USA och oljeföretagen. Vid en tidpunkt då det var uppenbart att åtgärderna behövde förstärkas, och det kraftigt. De mycket rika bestämmer. De anser inte att vi alla sitter i samma båt. Hela områden på planeten är på gränsen att bli obeboeliga, när stigande temperaturer kombineras med mycket hög luftfuktighet. Strunt i det, de flyttar dit där det fortfarande är varmt.

Vi har nu gått in i pandemiernas tidevarv. Ödeläggelsen av naturliga miljöer har skapat förhållanden där sjukdomar sprids urskillningslöst mellan arter, och där Covid har blivit sinnebild. Det rapporteras att den sibiriska permafrosten smälter och kan frigöra urgamla bakterier och virus som det inte finns någon immunitet eller behandling mot. Även här riskerar vi att träda in på utforskad mark: klimatkrisen skapar en flerdimensionell sjukvårdskris.

Katastrofen gick att förutse och förutsäga. Vi vet nu hur de stora oljebolagen i mitten av 1950-talet beställde en studie som med anmärkningsvärd precision beskrev den kommande globala upphettningen (även om de under flera decennier förnekade det).

Vi är inte färdiga med utforskandet av ”polykrisens” tusentals nyanser, men det kanske är dags att dra några första slutsatser.

De geopolitiska effekterna av den globala upphettningen är mest spektakulära kring polerna, speciellt Nordpolen. Det uppstår en sjöfartsled mellan haven i norr, tillsammans med framtidsutsikter att kunna exploatera de underjordiska rikedomarna. Den interimperialistiska konkurrensen antar en ny dimension i denna del av världen. Kina gränsar inte till Nordpolen, och behöver därför Ryssland för att agera där. De tvingar Moskva att betala priset för sin solidaritet på västfronten (Ukraina) genom att försäkra sig om att de fritt kan utnyttja hamnen i Vladivostok.

Vad gäller global geopolitik skulle jag vilja belysa betydelsen av två punkter som inte nämns i de frågor som följer.

För det första Centralasien. Det har en central ställning mitt i den euroasiatiska kontinenten. För Vladimir Putin är det en del av Rysslands prioriterade inflytelsesfär. Men för Beijing är det en av de viktigaste passagerna på landsidan av dess nya ”Sidenvägar” till Europa. För närvarande äger det rum ett komplicerat spel i denna del av världen, men våra analyser tar inte särskilt mycket hänsyn till det.

Den globala upphettningen påminner oss också om de stora havens centrala betydelse. De täcker

70% av jordens yta, spelar en avgörande roll för att reglera klimatet och är platsen för livsviktiga ekosystem, som alla hotas av stigande havstemperaturer. Som vi vet är överexploatering av havsresurser en viktig fråga, liksom utvidgningen av havsgränser, som ger lika mycket problem som landgränser. Det globala geopolitiska tänkandet kan inte bortse från haven och polerna.

En annan mycket viktig sida av den ”flerdimensionella kris” vi står inför rör givetvis den kapitalistiska globaliseringen och finansialiseringen. Det har lett till att det har skapats en mer enad världsmarknad än någonsin tidigare för att garantera en fri rörlighet för varor, investeringar och spekulationskapital (men inte människor). Ett antal faktorer har rubbat denna (för storkapitalet) ”lyckliga globalisering”: stagnerande handel, uppkomsten av finansspekulation och skulder, Covid-pandemin som avslöjade farorna med en internationell uppdelning av produktionskedjorna, och västs stora beroende av Kina, som bidrog till en snabb förändring av relationerna mellan Washington och Beijing (från vänskapliga förhållanden till konfrontation).

Det var storföretagen i väst som ville förvandla Kina till världens verkstad, för att säkerställa billig produktion och splittra arbetarrörelsen i sina egna länder. Europa stod i frontlinjen för att göra Världshandelsorganisationens (WTO) regler allmänna (Kina var nu medlem i WTO). De var alla övertygade om att det tidigare Mittens rike definitivt skulle underordnas dem, och så kunde det också ha gått. Om det inte blev fallet, så berodde det på att den kinesiska byråkratins ledande del, när den väl hade knäckt det folkliga motståndet i blod (1986), lyckades med sin kapitalistiska omvandling och gav upphov till en originell sorts statskapitalism.

Statskapitalismen har en lång historia i Östasien, under Guomindangs beskydd i Kina eller Taiwan, Sydkorea... På grund av sin historia är det kinesiska samhället givetvis unikt, men det kombinerar på ett klassiskt sätt utvecklingen av privat kapital och kapitalistiskt beslagtagande av statligt ägda företag. Vi har inte att göra med två skilda ekonomiska sektorer (en i grunden dubbel ekonomi). I själva verket är de nära förbundna av ett flertal band, liksom genom familjeklaner som finns inom alla sektorer.

Under beskydd av Deng Xiaoping, som hade konverterat till kapitalism, inledde Kina först i tysthet sitt imperialistiska avstamp, och drog fördel av det geografiska avståndet till USA, som under lång tid inte kunde koncentrera sig på Asien (det lyckades först Joe Biden med, efter fiaskot i Afghanistan).

Låt oss för att avsluta denna avdelning konstatera:

- Att den internationella geopolitiska situationen fortfarande domineras av en konfrontation mellan den etablerade imperialismen (USA) och den framväxande imperialismen (Kina). De är förstås inte de enda aktörerna i det stora globala spelet mellan små och stora makter, men ingen annan makt har lika stor tyngd som de två ”supermakterna”.
- Att ett speciellt särdrag i denna konflikt är den höga graden av objektivt beroende av varandra. Krisen för den nyliberala globaliseringen kanske är uppenbar, men arvet efter den är fortfarande med oss. Det finns inte längre någon ”lycklig globalisering” men inte heller finns det någon ”lycklig (kapitalistisk) avglobalisering”. De geopolitiska konflikterna är ett symptom på denna strukturella kris och de förvärrar också dess motsättningar. I viss mån träder vi även här in på

”utforskad mark” utan motstycke.

- Även om USA fortfarande är den största ”supermakten”, så har dess herravälde minskat relativt. De kan inte längre övervaka världen utan hjälp från tillförlitliga och effektiva allierade, som saknas. De har försvagats av den politiska och institutionella kris som Donald Trump orsakade, och av dess varaktiga diplomatiska konsekvenser (förlust av förtroende bland sina allierade). Med tanke på landets omfattande avindustrialisering kan man säga att det inte längre är en ”klassisk” imperialism. Joe Biden mobiliserar nu avsevärda ekonomiska och juridiska resurser för att försöka förändra saker och ting på detta område, men det är ingen lätt uppgift. Kom ihåg att ett land som Frankrike, inte ens inför en livshotande kris (Covid) lyckades producera alkohol, munskydd och N95-skydd, eller rockar till sköterskor. Och det är verkligen inte spets-teknologi!
- På detta område befann sig Kina i en mycket bättre ställning. Det hade ärvt en inhemsk industri-bas från den maoistiska perioden, en befolkning med hög läskunnighet för att vara i den tredje världen, och en utbildad arbetarklass. Nu när det är världens verkstad har det försäkrat sig om en ny (delvis, men inte helt, beroende) industrialiseringsvåg. Enorma resurser investerades i produktion av banbrytande teknologi. Partistaten kunde organisera landets nationella och internationella utveckling (det fanns en pilot på planet). Med det sagt är den kinesiska regimen nu otydligare och mer hemlighetsfull än någonsin. Vi vet hur den politiska och institutionella krisen påverkar den amerikanska imperialismen. Det är mycket svårt att veta vad som händer i Kina. Men hypercentraliseringen av makten under Xi Jinping, som har blivit president på livstid, verkar nu bli en faktor i den strukturella krisen.
- USA:s relativa nedgång och Kinas ofullbordade uppsving har öppnat en lucka där sekundära makter kan spela en betydande roll, åtminstone i sin egen region (Ryssland, Turkiet, Brasilien, Saudiarabien, etc.). Jag tror att Ryssland inte har slutat att ställa Kina inför en rad fullbordade faktum på Europas östra gräns. Genom att agera i samförstånd ledde Moskva och Beijing till stor del aktiviteten på den euroasiatiska kontinenten. Men invasionen av Ukraina samordnades inte med ett faktiskt angrepp på Taiwan.

Kan vi i detta sammanhang överväga om Rysslands invasion av Ukraina, och västmakternas stöd till Ukraina som svar på det, gör kriget till ett interimperialistiskt krig, och att vi som ett svar på det ska åberopa politiken från Zimmerwald (krig mot krig)? Eller står vi tvärtom inför ett nationellt befrielsekrig som, trots att det stöds av imperialistmakterna, förpliktigar vänstern i väst att visa solidaritet med det ukrainska folkets motstånd mot den ryska invasionen?

Zimmerwalds politik var att kräva fred utan annekteringar. Men en del av de personer som framställer sig som arvtagare till Zimmerwald föreslår att den ena eller andra delen av Ukraina ska överlätas till Ryssland, att folkomröstningar ska organiseras där för att bekräfta att de skiljs från Ukraina, etc., men låt oss gå vidare.

Det enklaste sättet att besvara frågan är att än en gång gå igenom händelseförloppet. En invasion förbereds genom att mobilisera avsevärda militära resurser vid gränsen, vilket tar tid och är uppenbart. Putin gjorde det. Vid den tiden befann sig NATO mitt i en politisk kris efter äventyret i Afghanistan, och huvuddelen av dess aktiva trupper i Europa hade inte omplacerats till öst. Bidens

främsta bekymmer var Kina, och han försökte fortfarande spela ut Moskva mot Beijing. USA:s underrättelsetjänst var först att varna för att det var möjligt med en invasion, men varningen togs inte på allvar, varken av länderna i Europa eller ens av Zelenskyj själv.

De flesta av oss i Västeuropa hade få kontakter med våra kamrater i Östeuropa (speciellt i Ukraina) och många av oss analyserade händelserna i rent geopolitiska termer (ett misstag som vi aldrig borde ha gjort), och trodde att Putin bara satte hårt tryck på EU för att ställa till med oenighet i NATO efter Afghanistan. Om det hade varit fallet, så skulle inte invasionen ha ägt rum, eftersom den skulle ha fått motsatt effekt: den skulle ha givit NATO en ny mening och gjort det möjligt för den att sluta leden. Och det var precis vad som hände! Före den ryska invasionen ville dessutom en majoritet av befolkningen i Ukraina leva i ett alliansfritt land. Idag ser bara en mycket liten minoritet sin säkerhet som något annat än en nära allians med NATO-länderna.

För egen del var det bara mycket kort tid innan invasionen som jag fick en känsla av att den var möjlig, efter att ha uppmärksammats på det av min vän Adam Novak.

Idag vet vi mycket mer: invasionen hade förberetts i flera år. Den var en del av en storslagen plan att återupprätta det ryska imperiet inom det stalinistiska Sovjetunionens gränser, med Katarina II som referenspunkt. Ukrainas existens var bara en avvikelse som Lenin var skyldig till (med Putins egna ord), och landet skulle åter införlivas i den ryska fällan. Ukrainarna kallar i själva verket den för den *fullskaliga invasionen* och påpekar att den omstörtande verksamheten och militära ockupationen av Donbass, Luhansk och Krim 2014 var *invasionens första fas*. "Specialoperationen" (ordet "krig" var fram till nyligen förbjudet och är det i praktiken fortfarande) skulle bli mycket snabb och fortsätta ända till Kyiv, där en lydregering skulle inrättas. Västmakterna överrumplades och kunde bara konstatera fullbordat faktum – och de överrumplades verkligen. Till och med Washington var långsamma att reagera politiskt.

Det gruskorn som fick stopp på krigsmaskinen var att det ukrainska motståndet var så omfattande, vilket varken Putin eller väst hade förutsett. Vi kan verkligen tala om ett massivt folkligt motstånd i samverkan med de väpnade styrkorna. Det var ett nationellt motstånd där många rysktalande deltog (och hela det politiska spektrumet med undantag för några få Moskvaloyalister). För de som tvivlade finns det inget tydligare bevis än detta: Ukraina existerar verkligen. Det är det andra scenariot du nämnde.

Tiden kan inte suddas ut denna "ursprungliga" sanning och vår plikt att vara solidariska. En dubbel solidaritetsplikt, vill jag tillägga. Med det ukrainska folkets nationella motstånd och med de vänsterkrafter i Ukraina som fortsätter att kämpa för arbetarnas och fackföreningarnas rättigheter, för förenings- och yttrandefrihet, mot Zelenskyjregimens auktoritarism och mot den nyliberala politiken (som EU förespråkar)...

Naturligtvis har Ukraina blivit en krutdurk i maktkampen mellan Ryssland och väst. Utan vapenleveranserna från i synnerhet USA hade ukrainarna kunna hålla några "fronter". Men dessa leveranser har hela tiden varit mindre än vad som hade behövts för att definitivt besegra Moskva. Än idag har den ryska arméns luftherravälde inte motverkats. Och NATO-länderna är åter splittrade,

samtidigt som krisen före valet i USA hindrar omröstningen om pengar till Ukraina.*

Efter att ha fått möjlighet att bygga upp försvaret på djupet och omorganisera sig, fortsätter Moskva att vara den drivande kraften bakom den militära upptrappningen i Ukraina, med hjälp av nordkoreanska granater och ekonomiskt stöd från Indien och Kina (via försäljning av oljeprodukter), och de driver politiken med fullbordat faktum till skammens rand: tvångsförflyttningen av ukrainska barn och ryska familjers adoption av dem.

Hur svarar vi i så fall de som anser att ett stöd till motståndet tjänar västmakternas intressen (med Zelenskyjregeringens godkännande) som vill förlänga kriget, oavsett den (mänskliga och materiella) förödelse det orsakar, och att det därför är nödvändigt att verka för en aktiv politik att försvara en rättvis fred?

Jag är själv inte indragen i Ukrainasolidaritet. Jag går mot strömmen och fortsätter mina aktiviteter för solidaritet med Asien. Jag har fördjupat mig i Israel-Palestina-frågan (som är svår att leva med). Så jag ska vara lite försiktig.

Vi är alla medvetna om omfattningen på den förödelse som kriget orsakar, särskilt som Putin för ett krig som på ett skamligt sätt riktar sig mot civilbefolkningen. Det är outhärdligt.

Men det är inte vårt stöd som förlänger kriget, utan Putin. Vi får inte vattna ur ansvaret. Om vi med "rättvis fred" menar en obestämd vapenvila vid den nuvarande fronten, så skulle det döma 5 miljoner ukrainare i de ockuperade områdena till att leva under en regim av tvångsassimilering, där flera miljoner tvångsförflyttas till den egentliga Ryska federationen.

Jag menar att vår solidaritetsrörelse framförallt har till uppgift att hjälpa till att skapa bästa möjliga förhållanden för det ukrainska folkets kamp, och för den ukrainska sociala och politiska vänstern i denna kamp. Det är förvisso inte upp till oss att bestämma vad villkoren i en fredsuppgörelse ska vara. Jag tror att vi behöver lyssna på vad (bland andra) den ukrainska vänstern, kvinnorörelsen, fackföreningarna, rörelsen bland tatarerna på Krim och miljökamparna kräver, och svara på deras vädjanden.

Vi måste också lyssna på vänstern och antikrigsrörelsen i själva Ryssland. De flesta delarna av den ryska antikapitalistiska vänstern anser att ett nederlag för Ryssland i Ukraina kan öppna för en demokratisering av landet och att det uppstår olika sociala rörelser.

De inom vänstern i väst som hävdar att vänstern "knappt existerar" i Östeuropa har fel.

Att tro att en dålig kompromiss bakom ryggen på ukrainarna skulle kunna få slut på kriget är en illusion som förefaller mig farlig. Det är att glömma varför Putin gick ut i krig: för att likvidera Ukraina och fortsätta återupprättandet av det ryska imperiet, men också för att lägga beslag på landets ekonomiska välstånd (inklusive jordbruket) och upprätta en kolonial regim i de ockuperade områdena.

Putins statsapparat är förstörd av underrättelsemän (KGB-FSB). Den har redan intervenerat i hela sitt närområde, från Tjetjenien till Centralasien och Syrien. Internationellt existerar den bara genom

* Senaten har nu beslutat att ge fortsatt ekonomiskt och militärt stöd till Ukraina – öa.

sin militära förmåga och försäljning av vapen, olja och jordbruksprodukter...

Jag misstror fullständigt ”våra” imperialismen, vars styrka jag är väl medveten om och som jag aldrig upphör att bekämpa. Jag kommer aldrig att lita till dem för att förhandla om eller genomdriva en fredsöverenskommelse. Se bara vad som hände med Osloavtalet i Palestina!

För mig är det alltså inte frågan om att solidaritetsrörelserna ska ”hålla med om stormakternas logik” (oavsett vilka de är). De måste behålla ett fullständigt oberoende från stater och regeringar (inklusive Zelenskyjs). Jag upprepar att vi ska lyssna på den ukrainska vänsterns styrkor och antikrigsvänstern i Ryssland.

Å andra sidan använder USA och EU Rysslands krig i Ukraina och de ökande internationella spänningarna som alibi för upprustning och ökade militärutgifter. Kan vi tala om ett ”nytt kallt krig” eller till och med hot om ett världskrig där användning av kärnvapen inte är uteslutet? Vilken hållning ska den antikapitalistiska vänstern ha inför denna upprustning och detta hot?

Jag är mot upprustning och ökade militärutgifter i USA och EU.

Med detta sagt tror jag att vi behöver ha en bredare syn. En ny kapprustning pågår, där Kina (och till och med Ryssland) verkar ha initiativet på flera områden, inklusive överljudsvapen som skulle göra de befintliga försvararna mot missiler ineffektiva, eller göra det möjligt att angripa en flotta av hangarfartyg från mycket långt håll. Såvitt jag vet har ingenting egentligen prövats, och jag vet inte vad som är sant och vad som är science fiction, men andra kamrater är säkert mer kunniga än mig på detta område.

Men kapprustningen är i sig själv ett stort problem. Av vanliga skäl (militarisering av världen, att det militärindustriella komplexet tar en orimlig del av de offentliga budgetarna, etc.), men också på grund av klimatkrisen, som gör det ännu mer brådskande att komma bort från perioden av ständiga krig. Produktion och användning av vapen ingår inte i de officiella beräkningarna av utsläpp av växthusgaser. Ett fruktansvärt förnekande av verkligheten.

Putin har upprepade gånger hotat att använda kärnvapen, men utan att göra det (jag ber honom inte att agera i enlighet med sina uttalanden). Jag betvivlar att hotet om kärnvapenkrig är ett direkt resultat av den nuvarande konflikten i Ukraina (jag hoppas att jag har rätt), men jag tror ändå att det (tyvärr) är en verklig fråga. Även här ska jag utvidga ämnet.

Det finns redan fyra lokala ”oroshärdar” med kärnvapen. En är i Mellanöstern: Israel. Tre finns i Eurasien: Ukraina, Indien-Pakistan och den koreanska halvön. Den sistnämnda är den enda som är ”aktiv”. Den nordkoreanska regimen genomför av och till tester och avfyrar missiler i en region där amerikanska hangarfartyg är stationerade och de största amerikanska utlandsbaserna är lokaliserade (i Japan, speciellt på ön Okinawa). Joe Biden har redan fullt upp med Ukraina, Palestina och Taiwan, och skulle gärna vara utan en förvärrad situation i denna del av världen (och även Kina), en situation som Trump har ett stort ansvar för, men det har också den siste ättlingen i den nordkoreanska ärftliga dynastin.

Ett litet problem: det tar 20 minuter för en nordkoreansk kärnvapenmissil att nå Sydkoreas huvudstad Seoul. Under dessa förhållanden blir det svårt att tillämpa åtagandet att inte använda kärnvapen först.

Frankrike är ett av de länder som politiskt förbereder den allmänna opinionen på att möjligen använda en "taktisk" atombomb. Vi måste kraftfullt gå mot detta försök att göra kärnvapen till något vardagligt. Tyvärr finns det en sorts nationell samsyn som innebär att "vår" kärnvapenarsenal inte är en principfråga för politiska överenskommelser, till och med inom vänstern och även när vi är för att avskaffa den.

Frågan om upprustning, den nya kapprustningen, kärnkraft, måste vara en väsentlig del av antikrigs-rörelsens aktivitet på båda sidor av gränsen, Trots det fruktansvärda inbördes våld som åtföljde delningen av Indien 1947, driver exempelvis den pakistanska och indiska vänstern gemensamma kampanjer för nedrustning.

Kan vi tala om ett "nytt kallt krig"? Jag brukade uppleva dessa ord som väldigt eurocentrerade. I Asien var kriget hett (USA:s upptrappning i Vietnam). Vad betyder de idag när Ryssland för krig i Ukraina? Jag förstår att de används i pressen och debatten, men jag tycker inte att vi själva ska använda dem, av två viktiga skäl:

- De inskränker analysen till ett mycket begränsat förhållningssätt till geopolitik. Krig är bara "kalla" på grund av att det inte är några direkta konfrontationer mellan stormakterna. Denna formulering förhindrar ingenting, men bidrar inte till en konkret analys av "heta" konflikter.
- Allmänt sett är jag inte förtjust i historiska paralleller: "befinner vi oss i...". Vi befinner oss aldrig "i...", utom i nuet. Jag vet att historien hjälper till att förklara nuet och att nuet hjälper till att återbesöka det förflutna, men formuleringen "nytt kallt krig" illustrerar min tveksamhet. Det "första" kalla kriget ställde "västblocket" mot "östblocket". På den tiden hade sovjetblocket och Kina bara begränsade ekonomiska förbindelser med den kapitalistiska världsmarknaden. Den revolutionära dynamiken fortsatte (Vietnam, etc.).

Idag har den kapitalistiska världsmarknaden blivit allmän. Globaliseringen har tagit över. Kina har blivit en av dess stöttepelare. Det finns ett nära ekonomiskt beroendeförhållande mellan Kina, USA och länderna i Västeuropa. Det går inte att förstå den komplicerade konflikten mellan Kina och USA utan att ta fullständig hänsyn till denna faktor. Så varför ta till en gammal formulering och sedan tillägga: men nu är allting annorlunda förstås.

Jag skulle säga att temat om ett nytt kallt krig passar lägst tänkande på båda sidor. De som vill rättfärdiga sitt stöd till Moskva och Beijing. Eller de som vill ansluta sig till Demokrati och Västerländska värderingar mot diktatorer.

En liten motvikt som avslutning: Biden är en man från det förflutna. Han har lärt sig att förhandla om kärnvapenhot under flera stora kriser. Denna erfarenhet kan fortfarande bli användbar för honom idag.

Vad står på spel under Israels utrotningskrig i Gaza? Varför fortsätter USA att stöda Israel

trots att de nyligen la ner rösten i FN:s säkerhetsråd? Vilken roll borde vår internationalistiska solidaritet med det palestinska folket spela?

Vad står på spel i detta krig? Själva överlevnaden för folket i Gaza. En specialist på dessa frågor (att ta död på befolkningar) hade en fras som jag tycker passar väldigt bra. Han hade aldrig sett en situation som var så allvarligt "intensiv". I andra fall har ett större antal människor dött, men Gaza är ett litet område som drabbas av en exempellöst intensiv, mångfasetterad attack. Även om bombningarna upphör och hjälp anländer i stora mängder kommer dödsfallen att fortsätta med tiden.

Hela befolkningen kommer att leva med upprepad posttraumatisk stress, till att börja med barnen, vars dödlighetssiffror är förbluffande. De yngsta barnen, offren för undernäring, kommer aldrig att få rätt till ett " normalt " liv.

Annat som står på spel innefattar Västbankens själva existens, där palestinier utsätts för dagligt våld av judiska rasistiska bosättare, med stöd från armén och paramilitärer. Kommer de överlevande Gazaborna att tvingas i landsflykt via Egypten eller havet? Kommer de överlevande palestinerna på Västbanken att kastas ut till Jordanien? Kommer projektet om ett Storisrael att slå rot?

Koloniseringen av Palestina kan betraktas som en långvarig process, men detta är en fruktansvärd vändpunkt. Netanyahu har aldrig klargjort sina krigsmål (utöver att fullständigt krossa Hamas, ett åtagande som inte har något slut). Jag ska inte försöka klargöra dem åt honom, i synnerhet som situationen är labil.

Bombningen av det iranska konsulatet i Damaskus den 1 april är ett exempel på Netanyahus besinningslösa hets utanför Palestinas gränser. Det är ett flagrant brott mot Wienkonventionen som skyddar diplomatiska ambassader. Målet för attacken var höga Hizbollahledare som var där, men det "rättfärdigar" ingenting. Det finns alltid utvalda "fiender" på diplomatiska beskickningar, inklusive höga officerare. Israelerna är väl medvetna om detta, eftersom Mossadagenter förklädda till diplomater har mördat eller kidnappat flera personer i främmande länder. Det är märkligt och oroande att denna bombning inte orsakade mer protester.

Teheran vill inte ha krig men måste reagera. Vi befinner oss i ett kritiskt läge.

Joe Biden har grävt en grop för sig själv genom att ända från början ge ett ovillkorligt stöd till den israeliska regeringen. Han gjorde det på grund av sin egen sionism och utan att konsultera experterna i sin egen administration, vilket har lett till en rad chockerande avgångar. Han kunde inte längre stöda det outhärdliga, men slutade inte leverera vapen och ammunition till Israel. Jag kan ha fel, men jag har intryck av att han helt enkelt har förlorat sitt diplomatiska stöd i arabvärlden och för närvarande är upptagen med att reda ut försvarsöverenskommelser med Japan och Filippinerna om Trump skulle vinna nästa presidentval.

[Uppdatering: Natten den 13-14 mars genomförde Iran ett luftangrepp mot Israel. Enligt israeliska siffror avfyrades mer än 300 projektiler: 170 drönare, 30 kryssningsrobotar och 110 ballistiska missiler. Teheran hade tillkännagivit operationen, som bekräftades av USA. Det tar flera timmar för dessa vapen att nå Israel, så det fanns gott om tid att skjuta ner många av dem längs vägen. USA, Storbritannien, Frankrike och Jordanien bidrog samtliga till detta. Ändå träffades en israelisk

militärbas. Operationens syfte var uppenbarligen politisk, en varning som svar på angreppet i Damaskus. Det var första gången som den iranska regimen angrep Israel direkt på detta sätt. Teheran tillkännagav att operationen inte skulle följas upp, åtminstone inte om israelerna lät det hela vara. Inför Iran befinner sig Joe Biden fortfarande i en ställning där han kan aktivera en front av väst- och arabländer. Israels beroende av sina beskyddare bekräftades.]

Låt oss komma till den sista frågan. Vilka uppgifter har enligt min åsikt den internationella solidariteten med det palestinska folket?

För det första, det mest brådskande, om vilket mycket bred enighet går att uppnå: omedelbart eldupphör, leveranser av massiva mängder hjälp via alla tillfartsvägar till Gazaremsan, skydd av konvojer och humanitära hjälparbetare (varav många har dödats), återupptagande av UNRWA:s uppdrag, vars roll är oersättlig, stopp för bosättningar på Västbanken, och återupprättande av de tvångsförflyttade palestiniernas rättigheter, frisläppande av den israeliska gisslan och palestinska politiska fångar, etc.

Vi försvarar palestiniernas rätt till motstånd, inklusive väpnat motstånd, utan några ”men”. Men det innebär inget politiskt stöd till Hamas eller förnekande av de krigsbrott som begicks den 7 oktober, vilket många oberoende källor vittnar om. Bland dessa källor finns Läkare för mänskliga rättigheter i Israel (PHRI); beduinska bybor i Negev som Israel vägrar skydda, men som upprepade gånger har angripits av Hamas; israeliska aktivister som har ägnat sina liv åt att försvara palestiniernas rättigheter...

Hamas är nu det palestinska motståndets militära del, men har de något befrielseprojekt? Vi har alltid analyserat de rörelser som varit indragna i befrielsekamp som vi har stött. Varför skulle det vara annorlunda idag?

Vår roll som internationalister är också att dra en linje, oavsett hur tunn, mellan de nuvarande uppgifterna och en framtid i frihet. Vi försvarar principen om ett Palestina där invånarna i det historiska landet ”mellan havet och floden” kan leva tillsammans (inklusive att de palestinska flyktingarna får återvända). Det kommer inte att ske utan djupgående sociala omvälvningar i regionen, men vi kan konkretisera detta perspektiv genom att stöda organisationer som idag, mot alla odds, verkar tillsammans, judar/judar och araber/palestinier. De tar under de nuvarande omständigheterna stora risker för att fortsätta att visa denna judisk-arabiska solidaritet. Vi är skyldiga dem vår solidaritet.

En judisk-arabisk solidaritet är också en av nycklarna till att utveckla internationella mobiliseringar, speciellt i USA där rörelsen Judiska röster för fred har spelat en mycket viktig roll för att motverka de proisraeliska lobbygruppernas propaganda och öppna utrymme för protester.

Hur analyserar du Kinas utrikespolitiska strategi och dess konflikt med Taiwan?

Jag tror att Xi Jinpings prioriteringar är att fortsätta Kinas globala utvidgning och konsolidering, konkurrera med USA på både det civila och militära högteknologiska området, försöka skapa viktiga diplomatiska allianser (en akilleshäl gentemot USA), utveckla sina egna inflytelsesfärer i regioner som i detta skeda anses vara strategiska (såsom södra Stilla havet), och förstärka sin

militära flygmarina kapacitet och förmåga i rymden och kompetens rörande övervakning och desinformation. Invasionen av Taiwan står inte på dagordningen.

Kinas sätt att expandera skiljer sig från dess föregångare. Tiderna har förändrats. Beijing har bara en stor konventionell militärbas, i Djibouti. Men landet skriver under avtal med allt fler länder för att få tillgång till deras hamnar. Ännu hellre lägger de beslag på hela eller delar av dem, vilket ger ett omfattande maritimt nätverk av fästpunkter för både civil och militär användning. Den säkerhetsverksamhet som finns i kinesiska företag utomlands tillhandahålls av militär personal, vilket gör det möjligt för armén att skaffa information och etablera kontakter.

Kinas politik är imperialistisk till sin natur, och det är svårt att förstå hur det skulle kunna vara på något annat sätt. Alla stora kapitalistiska länder måste garantera säkerheten för sina investeringar och kommunikationer, och sina åtagandens politiska och ekonomiska lönsamhet.

Beijing har utropat sin överhöghet över hela Sydkinesiska sjön, en viktig internationell transportzon som de har militariserat utan att ta hänsyn till grannländernas rättigheter till havs. De lägger beslag på fiskbestånd och prospekterar på havsbotten. En auktoritär regim använder auktoritära metoder närhelst den tror att den kan. Givetvis kan en så kallad imperialistisk regim göra samma sak...

Utöver de långdragna krigen i Syrien, Jemen, Sudan och Demokratiska republiken Kongo, pågår det ett krig i Burma som det inte talas så mycket om i väst. Kan du kommentera det nuvarande läget i konflikten?

Några ord om Sudan. Det finns gott om erfarenheter av gräsrotsmotstånd i det landet, under ytterst svåra förhållanden, som förtjänar att bli mer kända (och få mer stöd).

Burma var ett läroboksexempel. Den 1 februari 2021 grep militären makten med en statskupp. Nästa dag protesterade hela landet i form av utbredda arbetsnedläggelser och en enorm rörelse av civil olydnad. Kuppen avbröts men armén kunde inte drivas bort på grund av brist på ett omedelbart internationellt stöd. Gradvis återtog militären initiativet genom skoningslösa kraftåtgärder. I de centrala delarna, som till en början var lugna, tvingades det folkliga motståndet gå under jorden och sedan inleda väpnat motstånd. Det försökte få stöd från beväpnade etniska rörelser som verkade i staterna i landets bergiga periferi.

Det är svårt att tänka sig en bredare medborgerlig motståndsrörelsen än den i Burma – men den väpnade kampen blev livsnödvändig, och grundade sin legitimitet genom att bevisa att det var självförsvar. Det gjorde det möjligt för den att klara eldprovet och gradvis organisera sig i form av en självständig gerilla eller knuten till Nationella enhetsregeringen, som är ett uttryck för det parlament som militären upplöste och (äntligen) är öppen för etniska minoriteter.

Konflikten antog fruktansvärt hård form, där armén speciellt hade monopol i luften. Den var också komplicerad, och varje etnisk stat hade sina egna kännetecken och politiska val. Men gradvis förlorade juntan sitt övertag. Den hade stöd av (grannlandet) Kina och Ryssland, men visade sig oförmögen att ge Beijing garantier för sina investeringars säkerhet och bygget av en hamn som skulle ge dem en utväg till Indiska oceanen. Den har blivit alltmer internationellt isolerad, och dess allierade i ASEAN har blivit oense.

Idag förlorar armén mark i många regioner och motståndnsfronten mot juntan har breddats. Burma har en mycket rik historia, men tyvärr är inte mycket känt om den i väst.

Som avslutning: den förvärrade ekonomiska krisen och de allt fler konflikterna på både internationell och regional nivå verkar tyda på en vändpunkt i den internationella miljön som kräver att vi tänker igenom den internationalistiska solidariska politiken. Vad finns det för vägar att bygga en internationalism som är i takt med de internationella konflikternas föränderliga karaktär under 2000-talet?

Det sker en djupgående omstrukturering, med motsättningen mellan ”lägertänkande” och internationalism som den viktigaste skiljelinjen. Våra analyser kanske skiljer sig mycket, men frågan är om vi försvarar alla plågade befolkningar.

Varje makthavare väljer de offer som passar dem och överger de andra. Vi vägrar använda den sortens logik. Vi försvarar kanackernas rättigheter i Kanaky, oavsett vad Paris må tycka, syrianerna och folken i Syrien mot Assadklanens obehagliga diktatur, ukrainarna under störtfloden av rysk beskjutning, puertoricanerna under USA:s koloniala styre, folken i Burma även när juntan stöds av Kina, haitierna som förnekas skydd och asyl av det så kallade ”internationella samfundet”.

Vi överger inte offer i namn av geopolitiska överväganden. Vi stöder deras rätt att fritt avgöra sin framtid, och, när det handlar om det, deras rätt till självbestämmande. Vi stöder progressiva rörelser över hela världen som avvisar logiken om ”huvudfienden”. Vi tillhör inte någon stormakts läger, vare sig det är japanskt-västligt, ryskt eller kinesiskt. Ockupation är lika mycket ett brott i Ukraina som i Palestina.

Mot världens militarisering behöver vi en global antikrigsrörelse. Det är lätt att säga men svårt att göra. Kan vi lita till en lokal solidaritet över gränsen (Ukraina-Ryssland, Indien-Pakistan) för att uppnå det? Eller på den jättelika solidaritetsrörelsen med Palestina? Eller sociala forum som det som just har ägt rum i Nepal?

Vi behöver också inlemma klimatfrågan i antikrigsrörelsens problemställning, och vice versa skulle stridbara miljörelser gynnas av att införliva antikrigsaspekten i sin kamp, om de inte redan har gjort det. Samma sak gäller kärnvapen.

För mig verkar Greta Thunbergs personlighet förkroppsliga potentialen hos de yngre generationer som ställs inför ”polykrisens” våld. Men hennes engagemang kräver orubblighet, som hon förvisso inte saknar, och förmåga att agera på lång sikt, som ingalunda är lätt. Min generation av aktivister stimulerades av 1960-talets radikalism, och för oss i Frankrike av de banbrytande erfarenheterna i maj -68. En verklig sporre. Hur är läget idag?